

Smlouva o dílo

(dále jen „smlouva“)
uzavřená dle § 2586 a následujících zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
(dále jen „občanský zákoník“)

Evidenční číslo objednatele: D600160055
Evidenční číslo zhotovitele:
Číslo a název akce objednatele: Labe, Hradec Králové – Plácka, výsadby,
ř. km 994,620 – 996,420
711160033 / 1111 211

1. Smluvní strany

1.1 Objednatel:

Název: Povodí Labe, státní podnik
Adresa sídla: Víta Nejedlého 951/8, 500 03 Hradec Králové
Statutární orgán: Ing. Marián Šebesta, generální ředitel
závod Jablonec nad Nisou
Adresa závodu: Jablonec nad Nisou, Želivského 5, PSČ 466 05
Osoba oprávněná k podpisu: Ing. Bohumil Pleskač, ředitel závodu
Zástupce pro věci technické: Ing. Zdeněk Šálek, vedoucí PS Hradec Králové,
tel.: 602 108 491
Aleš Miller, úsekový technik, tel.: 606 633 177
IČ: 70890005
DIČ: CZ70890005
Zápis v obchodním rejstříku: Krajský soud v Hradci Králové, oddíl A, vložka 9473
Tel: 495 088 111
Fax: 495 088 102
E-mail: labe-z1@pla.cz, voparilm@pla.cz
(dále jen jako „objednatel“)

1.2 Zhotovitel:

Název: Zahradní architektura Pardubice, s.r.o.
Adresa sídla: Barchov 30, 530 02 Pardubice
Statutární orgán: Ing. Jana Kulhánková, jednatel
Jaromír Kulhánek, jednatel
Osoba oprávněná k podpisu a zástupce pro věci technické: Jaromír Kulhánek, jednatel, tel.: 736 629 995
IČ: 26007088
DIČ: CZ26007088
Bankovní spojení: Komerční banka, a.s., č.ú. 19-2389730237/0100
Zápis v obchodním rejstříku Krajský soud v Hradci Králové, oddíl C, vložka 19389
Tel: 466 971 418
E-mail: info@zarch.cz
(dále jen jako „zhotovitel“)

2. Předmět smlouvy

- 2.1 Zhotovitel se zavazuje na svůj náklad a nebezpečí provést dílo s názvem „Labe, Hradec Králové – Plácka, výsadby, ř. km 994,620 – 996,420“ dle předložené cenové nabídky ze dne 19.7.2016 a na základě výzvy k podání nabídky ze dne 30.6.2016, zadávanou v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. V rozsahu a kvalitě dle Záměru na službu (dále jen záměr) s názvem „Labe, Hradec Králové – Plácka, výsadby, ř. km 994,620 – 996,420“ schváleného dne 7.6.2016 a dílo předat objednateli v požadovaném termínu a kvalitě. Objednatel se zavazuje za stanovených podmínek řádně provedené dílo převzít a zaplatit za ně dohodnutou cenu. Akce bude prováděna na pozemcích v k.ú. Hradec Králové, Plácka a Věkoše, které jsou v majetku státu, kde vlastnická práva vykonává Povodí Labe, státní podnik.
- 2.2 Předmětem smlouvy je zhotovení díla, které spočívá ve výsadbě 33 ks dubů letních s těmito parametry:
- vysokokmen, obvod kmínku 18 až 20 cm (měřeno 1,3 m nad zemí) se zemním balem a jutovou ochranou kmene. Vysazované stromy nesmí být oschlé, napadené škůdci, nemocemi apod. kmen stromu přímý bez poškození. Stromy budou opatřeny a zajištěny soustavou tří kúlů výšky min. 2,5 m, závlahovou sondou s vhodným zabezpečením proti vysychání balu a ochranou před okusem.
- Dále bude provedeno zapěstování koruny, jednorázová zálivka a výměna zeminy ve výsadbových jámách za kvalitní a to v objemu min. 50 %.
- Lokalita výsadby je dle zákresu (viz záměr). Přesné umístění jednotlivých sazenic bude určeno pochůzkou na místě (p Aleš Miller, tel.: 606 633 177, p Jiří Moder, tel.: 725 504 771). Lokalita bude po provedení výsadby uvedena do původního stavu.
- 2.3 Práce zhotovitel provede dle rozhodnutí MMHK/089691/2015 zp2/mrk SZ MMHK/138135/2014 ze dne 2.6.2015. Následná péče, údržba, zalévání v době sucha, případně výsadba za uhynulý strom, po dobu 5-ti let od výsadby, bude zajištěna provozní údržbou PS Hradec Králové. Pokud některá dřevina uhynie, bude v nejbližší době, vhodné pro výsadbu (jaro, podzim), vysazena náhradní ve stejné kvalitě.
- 2.4 Zhotovitel je povinen na svůj náklad a odpovědnost označit a zabezpečit místo provádění prací takovým způsobem, aby zabránil vniknutí nepovolaným osobám do prostoru provádění prací tak, aby nedošlo činností zhotovitele k ohrožení života, zdraví či majetku třetích osob (oplocení pracoviště a poučené osoby apod.).
- 2.5 Zhotovitel prohlašuje, že v době podání nabídky si prověřil možnosti a aktuální stav skládek a tomuto stavu přizpůsobil rozvoznou vzdálenosti, ceny za skládkovné a náklady za případné meziskládky a veškeré náklady s tím spojené jsou zakalkulovány v ceně díla.
- 2.6 V případě, kdy dojde k zjištění rozdílu mezi objemem prací v uzavřené smlouvě a skutečností (vícepráce), je zhotovitel povinen práce přerušit, neprodleně informovat objednatele a v realizaci prací nad rámec smlouvy je možné pokračovat, až po odsouhlaseném dodatku ke smlouvě.
- 2.7 Dílo bude zhotovitelem provedeno dle této smlouvy, v souladu s platnými právními předpisy, Záměrem na službu a dle rozhodnutí MMHK/089691/2015 zp2/mrk SZ MMHK/138135/2014 ze dne 2.6.2015.
- 2.8 Objednatel předá jedno vyhotovení záměru na službu schváleného dne 7.6.2016 a další dokumenty uvedené v předchozích odstavcích zhotoviteli nejpozději při uzavření této smlouvy.
- 2.9 Zhotovitel prohlašuje, že je odborně způsobilý k zajištění předmětu smlouvy.
- 2.10 Zhotovitel potvrzuje, že se seznámil s rozsahem a povahou díla, že jsou mu známy veškeré technické, kvalitativní a jiné podmínky nezbytné k realizaci díla a že disponuje takovými kapacitami a odbornými znalostmi, které jsou nezbytné pro realizaci díla za dohodnutou pevnou smluvní cenu uvedenou v článku 4. (odstavec 4.2) této smlouvy.

3. Doba plnění díla

- 3.1 Zhotovitel je povinen provést dílo řádně a včas v souladu s objednatelům odsouhlaseným harmonogramem prací.
- 3.2 Předpokládaný termín zahájení díla je: 08/2016
- 3.3 Termín dokončení díla je: nejpozději do 31.10.2016

4. Cena díla, platební podmínky a fakturační podmínky

- 4.1 Celková cena za zhotovení díla se dohodou smluvních stran stanovuje jako cena smluvní a nejvýše přípustná, pevná po celou dobu zhotovení díla a je dána cenovou nabídkou zhotovitele ze dne 21.7.2016. Celková cena za provedené dílo je stanovena dohodou smluvních stran takto:
- 4.2 Celková cena bez DPH činí 168.300,- Kč,
slovy: jednošedesátosmtisícitřista korun českých bez DPH.
- 4.3 Objednatel neposkytne zhotoviteli na předmětné dílo zálohu.
- 4.4 Smluvní strany se dohodly, že objednatel uhradí zhotoviteli provedené dílo jedním daňovým dokladem po předání díla bez vad a nedodělků. Přílohou daňového dokladu bude protokol se soupisem skutečně provedených prací.
- 4.5 Zhotovitel vyhotoví daňový doklad a odešle ho objednateli do 15 dnů po převzetí díla objednatelům a zajistí, aby daňový doklad byl označen evidenčním číslem smlouvy objednatelům, názvem a číslem akce objednatelům v souladu s údaji uvedenými ve smlouvě o dílo. Bez těchto údajů nebude daňový doklad proplacen.
- 4.6 Daňový doklad bude zaslán objednateli na adresu Povodí Labe, státní podnik, závod Jablonec nad Nisou, Želivského 5, PSČ 466 05.
- 4.7 Objednatel proplatí daňový doklad bezhotovostní platbou do 30 dnů po jeho doručení prostřednictvím svého peněžního ústavu.
- 4.8 Daňový doklad bude mít náležitosti ve smyslu ustanovení § 28, § 29 a nepodléhá režimu přenesení daňové povinnosti dle § 92e) zákona č.235/2004 Sb., Zákon o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů.

5. Dodací podmínky

- 5.1 Ode dne předání a převzetí místa pro realizaci do dne dokončení díla je zhotovitel povinen vést deník, jehož obsahové náležitosti a způsob jeho vedení bude v rozsahu dle vyhlášky č. 499/2006 Sb. Deník musí být přístupný kdykoli v průběhu práce na místě akce všem oprávněným osobám, po dokončení akce předá zhotovitel objednateli originál deníku.
- 5.2 Objednatel bude kontrolovat provádění díla prostřednictvím oprávněného zástupce, kterým jsou pro toto dílo určeni pracovníci objednatelům Aleš Miller, tel.: 606 633 177 a Jiří Moder, tel.: 725 504 771.
- 5.3 Oprávněný zástupce bude v průběhu akce zejména sledovat, zda práce jsou prováděny podle smluvených podmínek, technických norem a jiných právních předpisů. Na zjištěné nedostatky upozorní zápisem v deníku, případně je oznámí zhotoviteli doporučeným dopisem.
- 5.4 Oprávněný zástupce bude kontrolu vykonávat občasně.
- 5.5 Oprávněný zástupce je oprávněn vydat pracovníkům zhotovitele příkaz k přerušení prací, pokud oprávněný zástupce zhotovitele není dosažitelný a je-li ohrožena bezpečnost prováděného díla nebo hrozí-li jiné závažné škody.
- 5.6 Zhotovitel je povinen o zhotovované dílo řádně pečovat a nese nebezpečí škody na něm, a to až do okamžiku podepsání zápisu o předání a převzetí předmětu díla ve smyslu čl. 6. (odstavec 6.3) této smlouvy.

- 5.7 Zhotovitel odpovídá za dodržování bezpečnostních a požárních předpisů a za všechny škody, které z jeho viny vzniknou při plnění díla nebo v souvislosti s ním objednateli nebo třetím osobám, a je povinen vzniklé škody odstranit nebo nést náklady na jejich odstranění. Současně nese odpovědnost za škody, které na rozestavěném díle vzniknou zaviněním jiné osoby nebo nahodilou událostí, a to až do okamžiku převzetí celého díla objednatel. Zhotovitel zajistí na svou odpovědnost a náklady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle zákona č. 309/2006 Sb. v platném znění, prováděcích právních předpisů a souvisejících norem a zabezpečí ochranu osob pohybujících se v sousedství prováděných prací (oplocení prostoru, výstražné cedule, poučené osoby apod.).
- 5.8 Zhotovitel vyklidí místo realizace akce do 10 dnů po převzetí díla objednatel.
- 5.9 Objednatel si vyhrazuje právo okamžitého odstoupení od smlouvy bez jakéhokoliv nároku ze strany zhotovitele v případech zjištění závažných změn proti smluveným podmínkám, závažného porušení technologických postupů, právních předpisů a technických norem, provádění prací neodpovídajících požadované kvalitě a v případě nedodržení časového plánu prací, pokud k některé z výše uvedených skutečností dojde opakovaně přes písemné upozornění objednatele. Písemné upozornění zhotoviteli provede objednatel formou vytýkáčím dopisu podepsaného zástupcem objednatele (uvedeným v této smlouvě o dílo).
- 5.10 V případě, že zhotovitel bude část předmětu díla zajišťovat prostřednictvím subdodavatele, je povinen objednateli neprodleně předložit návrh subdodavatele k odsouhlasení. Obsahem tohoto návrhu bude specifikace prací, dodávek a služeb, které jsou předmětem prací subdodavatele, přesná specifikace objektů či jejich dílčích částí s uvedením věcného i finančního objemu prací včetně vyčíslení procentuálního podílu k celkové ceně díla. Současně prokáže odbornou způsobilost všech subdodavatelů uvedením několika jimi provedených prací či dodávek odpovídajících charakterem a rozsahem postoupených prací. Subdodavatele je za objednatele oprávněn odsouhlasit vedoucí provozního střediska. Objednatel si vyhrazuje právo veta vůči návrhu zhotovitele na subdodavatele. V případě každého jednotlivého porušení schváleného subdodavatele je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 10% z celkové ceny akce, a to i opakovaně. Nesplnění výše uvedených povinností zhotovitele se považuje za podstatné porušení smlouvy a zakládá objednateli právo odstoupit od smlouvy s okamžitou platností.
- 5.11 V případě, že budou jednotlivé části díla realizovány subdodavateli, bude o jejich rozsahu a době trvání v den jejich zahájení uveden zápis do deníku. Jeho součástí bude i uvedení názvu (obchodní firmy) a identifikačních údajů subdodavatele, jména a příjmení zaměstnanců subdodavatele pracujících na realizaci části díla na místě realizace akce (včetně uvedení profese) a typ nasazené techniky. Za porušení každé jednotlivé povinnosti je zhotovitel povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 2.000 Kč, a to i opakovaně. Nesplnění této povinnosti zhotovitele se považuje za podstatné porušení smlouvy a zakládá objednateli právo odstoupit od smlouvy s okamžitou platností.
- 5.12 Zhotovitel je povinen vést dílo kvalifikovanými zaměstnanci. Zhotovitel odpovídá za to, že bude mít pro své zaměstnance veškeré potřebné doklady a platná kvalifikační potvrzení pro provádění díla. Toto platí i v případě subdodavatele, pokud bude zhotovitel část předmětu díla zajišťovat jeho prostřednictvím. Zhotovitel je povinen zajistit, že všechny právnické a fyzické osoby budou mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a doklady prokazující oprávněnost pobytu cizince na území České republiky v případě zaměstnávání cizinců.
- 5.13 Veškeré zařízení pro akci si zhotovitel zajistí na vlastní náklady včetně přípojek, jeho likvidaci a vyklizení pozemků.
- 5.14 Zhotovitel je povinen vybudovat prostory pro akci a deponie materiálu tak, aby nevznikly žádné škody na sousedních pozemcích a po ukončení prací uvést místo realizace do původního stavu.
- 5.15 Zhotovitel provede taková opatření, aby dotčené plochy nebyly znečištěny ropnými a jinými podobnými produkty.

- 5.16 Smluvní strany se dohodli, že nesplnění povinností zhotovitele uvedených v této smlouvě o dílo bude považováno za podstatné porušení jeho smluvních povinností a tím objednateli vzniká právo dostoupit os smlouvy s okamžitou platností.

6. Předání a převzetí díla

- 6.1 Objednatel se zavazuje předat místo akce zhotoviteli protokolárně. Součástí protokolu o předání jsou údaje o podzemních vedeních inženýrských sítí.
- 6.2 Od doby převzetí pracoviště až do protokolárního převzetí díla objednatelem nese zhotovitel nebezpečí škody na díle a všech jeho zhotovovaných, upravovaných a dalších částech a na částech či součástech díla, které jsou na pracovišti uskladněny. Z tohoto důvodu se zhotovitel zavazuje uzavřít a na své náklady udržovat v platnosti pojištění proti všem rizikům, ztrátám nebo poškozením díla a to jménem svým, jménem objednatele a všech subdodavatelů, a to do data dokončení díla a jeho úspěšného předání objednateli či do ukončení této smlouvy, cokoli nastane dříve.
- 6.3 O předání a převzetí díla bude sepsán „Protokol o převzetí akce“ za účasti zástupců zhotovitele a objednatele (uvedených ve smlouvě o dílo), který bude obsahovat zhodnocení kvality provedeného díla.
- 6.4 Zhotovitel písemně oznámí objednateli 5 dnů předem, kdy bude dílo připraveno k odevzdání. Na základě tohoto oznámení objednatel svolá přijímací řízení na termín, který dohodne se zhotovitelem.
- 6.5 Objednatel je povinen provedené a řádně ukončené dílo převzít nejpozději do 15 dnů po obdržení oznámení zhotovitele.
- 6.6 Objednatel se zavazuje převzít provedené a řádně ukončené dílo i před uplynutím lhůty, pokud mu je zhotovitel nabídne.
- 6.7 Provedením a řádným ukončením díla se rozumí předání předmětu díla objednateli bez vad a nedodělků. Za tímto účelem objednatel při předání a převzetí předmětu díla zajistí odbornou prohlídku provedených prací s jednoznačným závěrem, zda předmět díla má či nemá zjevné vady a nedodělky.

7. Zajištění lhůt

- 7.1 Smluvní úrok z prodlení za pozdní úhradu daňového dokladu činí 0,05 % z dlužné částky za každý den prodlení.
- 7.2 Pokud zhotovitel nesplní sjednaný termín předání díla, zaplatí objednateli smluvní pokutu ve výši 0,2 % z ceny díla bez DPH za každý započatý den prodlení.
- 7.3 Zhotovitel je povinen nastoupit k odstranění reklamované vady neprodleně, nejpozději však do 15 dnů ode dne obdržení reklamace. Reklamovanou vadu je zhotovitel povinen odstranit v písemně dohodnutém termínu, nejdéle však do 30 dnů. Pokud tak neučiní, je povinen uhradit objednateli smluvní pokutu ve výši 1.500 Kč za každý den prodlení s nástupem na odstranění vady a smluvní pokutu ve výši 1.500 Kč za každý den prodlení jejího odstranění.
- 7.4 Smluvní strana, které byly smluvní sankce vyúčtovány, je povinna do 15 dnů po obdržení vyúčtování buď sankce uhradit, nebo sdělit druhé straně své námitky.
- 7.5 V případě, že z důvodu překážky vzniklé v průběhu realizace díla nezávisle na vůli objednatele nebo zhotovitele, kterou nemohou odvrátit nebo překonat (zásah vyšší moci) dojde k neplnění některé smluvní povinnosti, zavazují se obě smluvní strany upravit předchozí smluvní termíny a další ustanovení smlouvy dodatkem.
- 7.6 Pod pojmem vyšší moc se rozumí působení nepředvídatelných událostí, jako jsou zejména stávky, výluky, blokády, válka, hrozba války, mobilizace, převraty, přírodní katastrofy, odmítnutí povolení vládou nebo dalšími úřady v takovém rozsahu, že zabraňují nebo

zpožďují splnění smluvních závazků. V tomto případě nebudou použity smluvní sankce objednatelem ani zhotovitelem.

8. Záruka

8.1 Vzhledem k charakteru díla se záruka nesjednává.

9. Závěrečná ustanovení

9.1 Rozsah, podmínky a požadavky na provádění díla jsou specifikovány:

- v této smlouvě,
- v zadávací dokumentaci veřejné zakázky (včetně záměru na službu),
- rozhodnutí MMHK/089691/2015 zp2/mrk SZ MM HK/138135/2014 ze dne 2.6.2015,
- v nabídce vítězného uchazeče,
- výše zmíněné dokumenty musí být chápány jako komplexní, navzájem se vysvětlující a doplňující, avšak v případě jakéhokoliv rozporu mají vzájemnou přednost v pořadí výše stanoveném.

9.2 Obě strany prohlašují, že došlo k dohodě o celém obsahu této smlouvy.

9.3 Účastníci potvrzují podpisem smlouvy, že souhlasí s tím, aby Povodí Labe, státní podnik uveřejnil smlouvu prostřednictvím registru smluv podle zák. č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a registru smluv (zákon o registru smluv).

9.4 Tato smlouva je vyhotovena ve třech vyhotoveních o stejné platnosti, z nichž jedno obdrží zhotovitel a dvě objednatel.

9.5 Tato smlouva je projevem svobodné a vážné vůle smluvních stran, což smluvní strany stvrzují podpisem.

9.6 Smlouva nabývá platnosti dnem podpisu oprávněnými zástupci obou smluvních stran po dohodě o celém jejím obsahu.

9.7 Pokud nějaká lhůta, ujednání, podmínka nebo ustanovení této smlouvy budou prohlášeny soudem za neplatné, nulitní či nevymahatelné, zůstane zbytek ustanovení této smlouvy v plné platnosti a účinnosti a nebude v žádném ohledu ovlivněn, narušen nebo zneplatněn. Smluvní strany se zavazují, že takové neplatné či nevymahatelné ustanovení nahradí jiným smluvním ujednáním ve smyslu této smlouvy, které bude platné, účinné a vymahatelné.

9.8 Smluvní strany jsou oprávněny od této smlouvy odstoupit za podmínek stanovených občanským zákoníkem nebo jinými právními předpisy, v platném znění.

9.9 Odstoupení od smlouvy musí být učiněno písemným oznámením o odstoupení od této smlouvy druhé smluvní straně, účinky odstoupení nastávají dnem doručení oznámení druhé straně. V pochybnostech se má za to, že odstoupení bylo doručeno do pěti dnů od jeho odeslání v poštovní zásilce s dodejkou.

9.10 V případě odstoupení od smlouvy je zhotovitel povinen okamžitě opustit pracoviště a vyklidit zařízení na pracovišti nejpozději do patnácti dnů od účinnosti odstoupení, nedohodnou-li se strany jinak. Zhotovitel je v takovém případě povinen učinit veškerá potřebná opatření k tomu, aby zabránil vzniku škody hrozící objednateli v důsledku ukončení činností zhotovitele a o těchto opatřeních objednatele bezprostředně informovat. V opačném případě odpovídá zhotovitel za škodu způsobenou v důsledku porušení této povinnosti. Objednatel se zavazuje převzít a zhotovitel se zavazuje předat dosud provedené práce i nedokončené dodávky do pěti dnů ode dne účinnosti odstoupení od této smlouvy. O takovém předání a převzetí bude pořízen oběma stranami zápis s náležitostmi protokolu o předání a převzetí díla, tj. bude v něm podrobně popsán stav rozpracovanosti díla.

9.11 Smlouva může být změněna nebo zrušena pouze písemným projevem obou smluvních stran na návrh některé smluvní strany formou dodatku.

9.12 Zhotovitel svým podpisem stvrzuje, že neumožňuje a v budoucnu ani neumožní výkon nelegální práce podle ust. § 5 písm. e) bod 3 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. V případě porušení těchto smluvních podmínek si objednatel vyhrazuje právo okamžitého odstoupení od smlouvy. Čestné prohlášení zhotovitele je nedílnou součástí došlé nabídky.

9.13 Přílohy jako nedílná součást této smlouvy:
rozhodnutí MMHK/089691/2015 zp2/mrk SZ MM HK/138135/2014 ze dne 2.6.2015

Za objednatele:
V Hradci Králové dne .....

Za zhotovitele:
V ..... dne .....

.....
Ing. Bohumil Pleskač
ředitel závodu

.....
Jaromír Kulhánek
jednatel

<p>vitalita stromu, hrozí rozlomení.</p> <p>6. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 370 cm, poškození u báze kmene, proschlé kosterní větve, zatékání do starých řezů po odstraněných větvích, plodnice dřevokazných hub na kosterních větvích, praskliny na kmeni, snížená vitalita stromu.</p> <p>7. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 345 cm, poškození u báze kmene, proschlé kosterní větve, snížená vitalita stromu.</p> <p>8. javor horský (<i>Acer pseudoplatanus</i>), o 205 cm, uschlé kosterní větve, výskyt plodnic dřevokazných hub ve větvení, snížená vitalita.</p> <p>9. bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>), o 215 cm, výskyt plodnic dřevokazných hub na větvích, dutiny ve větvení po odstraněných větvích, polámané visící větve v koruně.</p> <p>10. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 290 cm, výskyt plodnic dřevokazných hub na kmeni, z části uschlý kmen s počínajícím trouchnivěním, praskliny na kmeni, výskyt dřevokazného hmyzu, snížená vitalita.</p> <p>Pravý břeh:</p> <p>11. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 355 cm, trouchnivění kmene od báze, plodnice dřevokazných hub na kosterních větvích, snížená vitalita.</p> <p>12. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 420 cm, trouchnivění kmene od báze, proschlá kosterní větev, ulomené kosterní větve a visící nad cyklostezkou, výskyt dřevokazného hmyzu, snížená vitalita stromu.</p> <p>13. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 385 cm, dutina u báze kmene, výskyt černé hniloby na kmeni, proschlé kosterní větve, snížená vitalita stromu.</p> <p>14. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 320 cm, suchý kmen u báze, proschlé kosterní větve, snížená vitalita stromu.</p> <p>15. dub červený (<i>Quercus rubra</i>), o 335 cm, báze kmene proschlá s trouchnivěním a plodnicemi dřevokazných hub, proschlé kosterní větve, snížená vitalita stromu.</p> <p><i>Všechny konkrétní dřeviny jsou na místě označeny číslem na kmeni aby nedošlo při kácení k záměně.</i></p>		
--	--	--

II. ukládá náhradní výsadba

Organizaci Povodí Labe s.p., Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČ 70890005, se ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením výše uvedených dřevin ukládá povinnost výsadby na těchto pozemcích: p.č. 165/2, 280/1 a 1986 v k.ú. Hradec Králové, p.č. 954, 367 a 355 v k.ú. Věkoše a p.č. 1188 v k.ú. Plácky.

Náhradní výsadba bude provedena vysázením 33 ks dubů letních o velikosti odrostků: vysokokmen, obvod kmínku 18-20 cm, se zemním balem a jutovou ochranou kmene. Stromy budou opatřeny soustavou tří kůlů výšky min. 2,5 m, závlahovou sondou s vhodným zabezpečením proti vysychání balu a ochranou před okusem.

Podmínky rozhodnutí :

1. Pozemky, kde bude výsadba provedena jsou specifikovány takto: p.č. 1191, 1573/14 v k.ú. Plácky, na p.č. 757 v k.ú. Pražské Předměstí, p.č. 334/1, 367, 492, v k.ú. Věkoše p.č. 165/2, 166/2, 324/14 v k.ú. Hradec Králové.

2. Termín realizace náhradní výsadby: do 15.11.2016.

3. Odborným provedením prací včetně zapěstování koruny a zajištění opěrnými kůly, výměnou kvalitní zeminy alespoň na 50% ve výsadbových jámách a zajištěním pravidelné závlahy je třeba vytvořit kvalitní podmínky pro další dlouhodobý vývoj dřevin.

4. Ukládá se povinnost následné péče o mladé dřeviny po dobu pěti let od výsadby. Následnou péčí je míněna zejména pravidelná závlaha v dobách sucha.

5. Pokud některá z dřevin uhynie, bude v nejbližší době vhodné pro výsadbu (jaro-podzim) vysazena jiná ve stejné kvalitě.

6. Kácení bude provedeno po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, v době vegetačního klidu (mezi 15.10. a 31.3. následujícího roku), odborným způsobem.

7. Výsadba bude prováděna v lokalitě kácení v poloze odpovídající kontextu ostatních dřevin ve stromořadí, to znamená pokud je to technicky možné, v linii s již založeným stromořadím a s přihlédnutím ke konkrétním možnostem na daném místě. Stromy na pravém břehu toku nebudou vysazovány v poloze těsně při hladině Labe v souladu s požadavkem správce toku.

8. Při výsadbě bude postupováno v souladu se zněním nového občanského zákoníku, stromy nebudou bez předchozího písemného souhlasu vlastníků sousedních pozemků vysazovány blíže než 3 m od okraje pozemku.

ODŮVODNĚNÍ

Magistrát města Hradec Králové, odbor životního prostředí pokračuje ve správním řízení o povolení kácení dřevin v novém projednání. Jde o správním řízení ve věci kácení v novém projednání po odvolání proti náhradní výsadbě stanovené ve již vydaném povolení kácení dřevin. Rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, vydané pod č.j. MMHK/214477/2014 zp2/mrk SZ MMHK/185868/2014 ze dne 2.12.2014 bylo zrušeno a vráceno k novému projednání. Rozhodnutí vydal KÚ KHK pod zn. 3994/ZP/2015-PE-5 ze dne 4.3.2015, právní moci nabylo dne 9.3.2015, 10.3. byl vrácen původní spis.

Odvolání do rozhodnutí magistrátu města č.j. MMHK/215015/2014zp2/mrk SZ MMHK/138135/2014 ze dne 02.12.2014, podané Povodím Labe bylo krajským úřadem shledáno včas podaným a přípustným.

Povodí Labe se domáhá úplného zrušení podmínek č. 1 až 8 výroku původního rozhodnutí z důvodu nezákonnosti, podmínky č. 2 popřípadě změny podmínky č. 2 tak, že náhradní výsadba dřevin bude provedena na pozemcích kácení dřevin, mimo koryto vodního toku, v patě vzdušného líce protipovodňových hrází, jsou-li na těchto pozemcích vybudovány.

Původní žádost o povolení kácení byla podána správcem pozemku ve vlastnictví státu s právem hospodaření na uvedených pozemcích, organizací Povodí Labe s.p., Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČ 70890005 (dále Povodí Labe). Zahájení řízení bylo zveřejněno na elektronické úřední cestě a k účasti byly vyzvány registrované spolky. K účasti v řízení se ve stanoveném termínu nikdo nepřihlásil, proto účastníkem zůstal pouze žadatel, a to i ve druhém projednání.

Krajský úřad za účelem zjištění přesného a úplného stavu věci jako podkladu pro rozhodnutí nařídil ústní jednání spojené s ohledáním na místě samém. Ústní jednání se konalo dne 17.02.2015. V průběhu jednání bylo zjištěno, že mezi údaji uvedenými v žádosti státního podniku Povodí Labe, výroku a odůvodnění napadeného rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové, byl shledán rozpor, a to zejména v problematice umístění náhradní výsadby. Část náhradní výsadby (v úseku od železničního mostu po Aldis) odpovídá požadavkům odboru životního prostředí i státního podniku Povodí Labe. V úseku od kamenného mostu na Pláckách po železniční most (při pravém břehu toku Labe) však dochází k rozporu v umístění náhradní výsadby, kdy státní podnik Povodí Labe plánoval náhradní výsadbu umístit mimo koryto vodního toku v patě vzdušného líce protipovodňových hrází, kde již v minulosti bylo údajně započato s novou výsadbou stromořadí; tyto kroky správce toku však v terénu nejsou dostatečně patrné, část dřevin již uhynula nebo byla odstraněna, proto Magistrát města Hradec Králové uložil náhradní výsadbu umístit v linii se stávajícím stromořadím jako systémový krok ke skutečné obnově stromořadí.

Orgánem ochrany přírody a krajiny bylo v prvním projednání získáno stanovisko k plánovanému záměru od Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, Regionálního pracoviště východní Čechy, Správy Chráněné krajinné oblasti Orlické hory, Dobrovského 332,516 01 Rycanov nad Kněžnou. O nutnosti vykácet uvedené dřeviny nebyly pochybnosti, stejně jako na straně orgánu ochrany přírody a krajiny. Bylo doporučeno zachovat ráz současných alejí dřevin, stromy vysazovat do pravidelného rozestupu, aby měly dostatečný prostor pro svůj další vývoj. Co nejvíce dodržet umístění stávající linie stromů, aby byl zachován současný krajinný ráz souvislých alejí kolem řeky Labe, které zde tvoří tradiční pohledové linky a krajinné dominanty s nespornou estetickou a také historickou hodnotou v rovinaté krajině kolem Labe (alejí stromů kolem toku Labe je viditelná již na mapách stabilního katastru z r. 1840).

Současný stav dřevin: U všech stromů uvedených v seznamu byl opakovaně posouzen jejich současný stav, který odpovídá stavu uvedenému v žádosti o povolení ke kácení stromů Povodí Labe, u některých stromů se jejich stav oproti dodaným popisům a fotografiím zhoršil. Požadavek na kácení dcčivajících a provcně nebezpečných dřevin byl prověřen i při několika obchůzkách dřevin v minulosti a aktuálním ohledání na místě, kdy bylo konstatováno, že zhoršující se stav aleje dubů červených je nevratný. Vždy však byla zdůrazněna i nutnost obnovy stromořadí přímo v daném místě, které je k výsadbě historicky předurčeno. Postupně bude nutné kácet další a další dřeviny, množství bylo již odstraněno, o čem svědčí i mohutné pařezy ponechané podél cyklostezky a obsypané plodnicemi dřevokazných hub. Tyto plodnice kontaminují i okolí a tak je šíření chorob ve stromořadí za vhodného počasí rychlejší. Pařezy je třeba odstranit, nejlépe odfrézováním a místa dezinfikovat vhodným ekologicky šetrným přípravkem proti houbovým chorobám.

Na většině stromů je množství starých ran po neodborném a nevhodném ořezu, často s velkým průměrem, které stromy nemohly zahojit a zacelit. Na některých ranách jsou zřetelné projevy hniloby a vznikající dutiny, jsou zde viditelné projevy hniloby a tlení na bázi a na kmenech pod kůrcem, případně na obnaženém vnitřním dřevě, jsou zde trhliny a praskliny na větvích. Zřetelné je prosychání v korunách, u několika jedinců se jedná o proschnutí i silných větví. Koruny dvou stromů jsou již po výlomech značně nepravidelné a nepůsobí estetickým dojmem, jsou viditelné podnice dřevokazných hub, zjištěn byl např. ohňovec statný, troudnatec kopytovitý a hlíva ústříčná. Na jednom z dubů na pravém břehu řeky mezi stromy č. 14 a 15 byl zjištěn masivní výskyt plodnic vějířovce obrovského na bázi a kořenových náběžích kolem celého kmene.

Alej: je součástí územního systému ekologické stability, regionálního biokoridoru a několika samostatných lokálních biocenter. Každá jednotlivá dřevina je zde svébytným biotopem a má mimořádný estetický význam i ekologický význam, a to i v případě ponechání odumřelého torza, pokud nebude dosaženo shody v náhradní výsadbě. Pouze zdravotní důvody a bezpečnostní rizika jsou dostatečně ospravedlněným zásahem do existence stromořadí, které je uvedeno i v platném územním plánu města Hradce Králové. Je součástí funkční plochy parků lesoparků a městské zeleně a dále krajinné zeleně, kde tvoří stabilní nepominutelnou linii.

Stromořadí je součástí významného krajinného prvku. Významné krajinné prvky jsou zákonem chráněny před poškozováním a ničením. Využívají se pouze tak, aby nebyla jejich funkce narušena, aby nebyla narušena jejich obnova a nedošlo k ohrožení nebo oslabení jejich ekologické a stabilizační funkce. Změnou polohy stromořadí by došlo k narušení jeho obnovy. Územní plán města stanoví základní koncepci rozvoje města, ochrany jeho významných hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání, koridory, podmínky a místa pro využití těchto ploch a koridorů. Územní plán je závazný pro rozhodování v území.

K zásahu, který by mohl vést k ohrožení nebo oslabení funkce VKP bylo na žádost Povodí Labe s.p. vydáno závazné stanovisko, ve kterém byly stanoveny podmínky, za nichž lze kácení provést. Zde byla zdůrazněna povinnost tzv. kompenzace ekologické újmy dle ust. § 9 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Náhradní výsadbou bude kompenzována potřeba obnovení stromořadí dožívajících a mnohdy havarijních stromů novou generací stromů. Toto závazné stanovisko bylo vydáno pod č.j. MMHK/072003/2013/zp/mrk ze dne 25.4.2013 a vzal ho na vědomí příslušný vodoprávní úřad i sám žadatel, správce toku – organizace Povodí Labe s.p. V závazném stanovisku nebylo počítáno se zásadní změnou polohy stromořadí. Při rozhodování o kompenzaci ekologické újmy, vycházel OŽP rovněž ze skutečnosti, že stromořadí je součástí ÚSES, který z hlediska územního plánování představuje jeden z limitů využití území jako jeden z předpokladů zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a nájemců pozemků tvořících jeho základ, jeho vytváření je veřejným zájmem.

Lokalita: Ochranná hráz podél řeky Labe byla navýšena a oficiálně vznikla před několika lety, dřeviny zde byly již před realizací těchto protipovodňových úprav. Nutno zdůraznit, že jde o jednotlivé stromy mohutného vzrůstu, které svou polohou nikdy nepůsobily potíže při průchodu většího množství vody a při povodňových stavech. Byly respektovány i při stavbě hrází a po odkácení dožilých byly vždy nahrazovány novými nebo byly zapěstovány vhodné náletové dřeviny. S touto praxí, která zde byla po celou existenci stromořadí má správní orgán dlouhodobé zkušenosti a do této doby nebyl uveden žádný vodním zákonem dostatečně opodstatněný důvod v takové obnově nepokračovat. V zadní části řešeného území před mostem na Plácky je vytvořen suchý poldr. Pouze v tomto místě bylo stromořadí při stavbě přerušeno a stromy vykáceny, a to se souhlasem a spoluprací orgánu ochrany přírody a krajiny, který si byl vědom důležitosti tohoto opatření. Na místě bylo při ohledání nalezeno dostatek míst k výsadbě nových dřevin, která odpovídají požadavkům na kvalitní

nahrazení dřevin ve stejné linii, aniž by došlo ke střetu se zájmy hájenými vodním zákonem. Tato místa jsou i vyfocena, na některých je vidět již zapěstované nové stromy (cca 8-10 let po výsadbě).

Požadavek na kvalitu obnovy: K výsadbě bylo žadatelem navrženo 33 ks nových dřevin, o obvodu kmínku 10 – 12 cm, dle výkresu se bude jednat o duby letní. Výsadba tohoto druhu je v dané lokalitě vhodnější, proto správní orgán nemá námitek proti výsadbě. Vzhledem k velikosti kácených dřevin však požadujeme použít sazenice o obvodu kmínku 18 – 20 cm se zemním balem pro co nejrychlejší obnovení vzhledu souvislé linie aleje dřevin po obnově. Stromy budou sázeny s vysokým ukotvením ke třem kúlům, s ochranou kmene jutovým obalem i postřikem proti okusu, do dostatečně velkých výsadbových jam s výměnou půdy alespoň na 50%. Vzhledem k výskytu dřevokazných hub v lokalitě je třeba dbát na neporušenost balů sazenic a především nepoškozené kořeny vysazovaných dřevin, aby nedošlo k jejich infekci.

Soulad vodního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny: Pod hrozbou pokuty je dle vodního zákona zakázáno sázet dřeviny na ochranných hrázích jako vodních dílech chránících před povodněmi – zákaz podle vodního zákona (§ 58) neplatí v místech k výsadbě určených.

Vzhledem k tomu, že jde o alej, která je v uvedené poloze vysazena téměř sto let, byla průběžně dosazována a nikdy nebylo proti poloze celé aleje námitek, nelze tvrdit, že nejde o místo k výsadbě určené. Nejde o výsadbu nové aleje, ale rekonstrukci původní, která není a nebude kompletně rušena a likvidována, nýbrž obnovována.

Podmínky v tomto rozhodnutí nejsou stanoveny pouze k ochraně veřejných zájmů chráněných zákonem č. 114/1992 Sb. Není pozmínout ani veřejný zájem chráněný vodním zákonem.

Funkce stromořadí: Jak bylo konstatováno již v prvním projednání věci, dle zákona o ochraně přírody a krajiny alej podél řeky Labe plní několik velmi důležitých funkcí, zejména krajinnou, estetickou a ekologickou (součást ÚSES), tvoří dřevinný doprovod nadregionálního biokoridoru Labe, a plní významnou funkci rekreační jako doprovodná zeleň kolem bohatě využívané cyklistické a pěší cesty sloužící jak dopravě obyvatel, tak i k jejich relaxaci.

Orgánem ochrany přírody a krajiny byla doplněna do spisu v novém projednání řada materiálů, které jsou důležité pro pochopení problematiky zachování a obnovy doprovodných porostů na hrázích toků všeobecně, s přihlédnutím ke znění vodního zákona i k zákonu o ochraně přírody a krajiny a s konkrétními dopady i na toto správní řízení. Správní orgán posuzoval problematiku nové výsadby ve všech souvislostech, tedy i po prostudování obou zákonů a částí uvedených žadatelem o kácení v odvolání.

V průběhu správního řízení byly získány i aktuální výklady dvou pracovišť Ministerstva životního prostředí v Praze k dané problematice. Kopie těchto dokumentů byly účastníkovi řízení poskytnuty v rámci lhůty pro vyjádření. Závěry a doporučení uvedených elaborátů jsou významné nejen pro toto konkrétní správní řízení, ale obecně pro postup při obnově a péči o břehové porosty.

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon) stanovil zvláštní režim pro určité dřeviny. Vlastník vodního díla je podle vodního zákona (§ 59 odst. 1 písm. j) povinen odstraňovat náletové dřeviny z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody.

Kácení dřevin zde není nutností ani z hlediska údržby vodního díla v řádném stavu (§ 59 odst. 1 písm. b) vodního zákona – nedochází zde k poškození vodního díla ani nové dílo nevzniká.

Orgán ochrany přírody a krajiny jednoznačně dospěl k názoru, že nejde o náletové dřeviny (dřeviny byly cíleně uměle vysazeny na místě k tomu určeném), nejde ani o porosty zhoršující podmínky průtoku povodňových vod. Jednotlivé mohutné dřeviny v přiměřeném odstupu mezi sebou vytvářejí optimální podmínky pro průchod vody, nepůsobí jako bariéra a vzhledem k taxonu neohroží ani jejich vyvrácení. Kácením dřevin bez vhodné náhrady by došlo k nedovolenému zásahu do prvku ÚSES a krajinného rázu celé lokality.

Rovněž nelze tvrdit, že jde o porost na hrázi toku, neboť porost je definován jako soubor dřevin (keřovitého, stromovitého vzrůstu nebo jejich kombinace), který vytváří kompaktní celek plošného charakteru se specifickými podmínkami (např. mikroklimatem, převážně souvislým zápojem, vzájemnými vazbami), v němž se dřeviny významně ovlivňují a zpravidla si konkurují, a který vyžaduje výchovnou probírku nebo v něm dochází k samovolné redukci počtu jedinců. Za porost proto nelze např. považovat stromořadí (ve smyslu § 1 písm. d) vyhlášky č. 189/2013 Sb. o ochraně dřevin a povolování jejich kácení) nebo jiné skupiny dřevin (např. rozvolněnou skupinu dřevin nebo soliterních jedinců v parcích a na hřbitovech, příp. i ve volné krajině), ve kterých nevznikají specifické podmínky porostu a vzájemné působení dřevin a tudíž i výchovné zásahy jsou minimalizovány, resp. mají charakter ošetřování jednotlivých dřevin.

Správní orgán zastává názor, že § 58 vodního zákona sice slouží k ochraně vodních děl, je zakázáno vysazovat dřeviny na ochranných hrázcích s výjimkou míst k tomu určených, zde však nejde o nové výsadby, ale obnovu stávající aleje, která je zde vysazena historicky, takže lze konstatovat, že jde o místo k tomu určené. Odumření několika jedinců a jejich následné nahrazení je po téměř sto letech běžnou obměnou dřevin v aleji a není důvod měnit polohu celé aleje, pokud nejde o ohrožení veřejného zájmu. Stromořadí zde bylo historicky již před účinností vodního zákona, překonalo bez jakéhokoli omezení velký počet povodňových stavů na řece Labe a nikdy zde nebylo příčinou jakýchkoli technických potíží. Důvodem je i to, že je v tomto místě mimořádná šířka koryta toku a dostatečná vzdálenost od vodní hladiny. Obnova významného stromořadí v krajině a prvku ÚSES je veřejným zájmem ochrany přírody, stejně veřejným zájmem jako ochrana vodního díla. Nová výsadba ani jeden z veřejných zájmů nikterak neohrožuje ani historicky neohrožovala (nejsou žádné důkazy o konkrétním poškození hráze dřevinami), a stavitelé již při umístování dřevin na hráze věděli, že dřeviny je zpevňují svými kořeny a jsou jejich důležitou součástí.

Výsadba jednotlivých dřevin v aktivní záplavové zóně nesníží průtočnost a tím i povodňové riziko. V době, kdy se budovala hráz stromy již stály, musely být tedy zahrnuty do výpočtu průtočného profilu pro Q100. Stále platný metodický pokyn k TBD připouští pozitivní vliv těchto dřevin a možnost jejich výsadby, pokud nejsou v kolizi s technickými prvky, např. opevněním břehů. Žádné důkazy o zvýšení povodňového rizika touto konkrétní a takto umístěnou alejí nebyly předloženy, o čemž svědčí skutečnost, že do této doby se běžně duby ve stromořadí dosazovaly a nebyly vzneseny žádné námitky proti takovému postupu. S dosadbou v duchu zachování kontinuity aleje počítal i pilotní elaborát Ing. Kolaříka, Safe Trees s.r.o., Na Štěpnici 945, 665 01 Rosice z roku 2005 vzniklý dle objednávky organizace Povodí Labe pod názvem „Projekt péče o alej podél břehu řeky Labe“:

Cit: „Jedná se o stromořadí na obou březích řeky Labe v úseku od Tyršova mostu (ř. km 269,006) po most Kameňák (ř. km 271,188). Hlavním účelem projektu je popsat stav stávajícího stromového porostu a navrhnout optimální postup při jeho ošetření a doplnění tak, aby byl zajištěn dlouhodobý efekt aleje jako vysoce cenného estetického prvku v rámci města Hradec Králové. Vegetační doprovod řeky Labe byl vysazen ve třicátých letech minulého století. Taxonomicky je stávající porost tvořený především ze starých dubů červených (*Quercus rubra*), javorů (*Acer platanoides*, *A. pseudoplatanus*), s příměsí jasanů (*Fraxinus excelsior*), lip (*Tiliapltyphyllos*, *T. cordata*, *T. tomentosa*), akátů (*Robinia pseudoacacia*) a bříz (*Betula pendula*). Stromy byly většinou vysazeny v jednořadé aleji v dostatečném sponu, který umožňuje harmonický vývoj korun ve tvaru odpovídajícím

soliterně rosioucím stromům bez zásadního rušivého vlivu kompetice sousedních korun. Pouze část aleje byla vysázena jako dvořadá. V této části se projevuje potlačování korun některých stromů, jejich růst v náklonu (pozitivně fototropní růstová reakce) a deformace korun. Na několika místech došlo k ponechání stromů, vyrostlých z přirozeného náletu. Tyto skupiny nepovažují za vhodné a doporučují je postupnými péstebními zásahy rozvolnit, event. rekonstruovat. Stanovištní poměry pro růst stromů jsou většinou zhoršené. Hlavním negativním faktorem je zvýšení terénu v souvislosti s rekonstrukcí pěší komunikace, probíhající podél aleje v minulosti. V rámci úpravy komunikace došlo s největší pravděpodobností i ke zvýšení hráze z důvodů protipovodňové ochrany. Tím došlo i k zasypání bází kmenů – to se týká především nejstarších stromů z původních výsadeb, především dubů. Jedná se o velmi rušivý zásah, který má zásadní vliv na dobu dožití dospělých stromů. V důsledku změny dynamiky výměny půdního vzduchu dochází k nedostatečnému zásobení kořenů vzduchem (hypoxie až anoxie) a následně k jejich oslabení až odumření. Oslabené kořeny představují bránu pro průnik dřevokazných hub a ve střednědobém horizontu se tak zvyšuje náchylnost stromů k vyvrácení, event. fyziologickému odumření. Zvýšení půdního povrchu v okolí bází kmenů dospělých stromů je indikováno především absencí patrných kořenových náběhů. V některých případech je stav zcela zřejmý. I když se jedná o faktor, který často uniká laickému pozorovateli, je nutné akceptovat skutečnost, že zásadním způsobem determinuje dobu dožití kosterních stromů v aleji a tím i její celkovou perspektivu.

Z důvodu prezentace pozitivních záměrů s alejí doporučuji současně započít s dosadbami. Ty je možné realizovat jednak v místech, kde dojde k odstranění stromu a jednak v místech, kde se volné pozice nachází již v současné době. I přesto, že je v navržených místech většinou dostatek prostoru pro umístění nového stromku, je třeba počítat s provedením částečné redukce korun sousedních jedinců tak, aby nově vysazený strom nebyl výrazně stíněn. Pouze tak je možné počítat s vývojem kvalitního stromku. Pro výsadby doporučuji použít vzrostlé stromy se zapěstovanou korunou s obvodem kmínku 18/20 cm. Výsadbu doporučuji realizovat přibližně v ose stávající aleje, pokud možno co nejdále od tělesa násypu a komunikace.

Tuto etapu výsadeb doporučuji realizovat v jarním období roku 2006. Celkově bylo vytypováno 23 nových míst pro výsadbu stromu, spolu se 6 jedinci pokácenými v nulté etapě se tedy jedná o možnost vysadit 29 nových stromů. Pozice pro výsadbu nových stromů jsou dále uvedené v náčrtku. Pozice bude nutné prověřit před realizací vlastních výsadeb ještě z hlediska existence podzemních inženýrských sítí. Při volbě taxonu doporučuji respektovat okolní stromy v aleji. Dub červený (*Quercus rubra*) doporučuji nahradit dubem letním (*Quercus robur*).

Tato etapa je z hlediska jejího rozsahu relativně malá. Počítám s tím, že v tomto období bude nutné velmi intenzivně jednat jednak s městem Hradec Králové a jednak s obyvateli města za účelem projednání postupu a rozsahu plánované rekonstrukce.

I s ohledem na časový odstup tento záměr nebyl dosud správcem toku realizován, koncepce postupné výměny by však rozhodně měla být v souladu s původně uvedenou myšlenkou zachování aleje v původní stopě s přihlédnutím k nahrazení každého kusu novým kvalitním jedincem.

Výsadba části stromořadí na vzdušné straně hráze požadovaná správcem toku není vhodná i z následujícího důvodu: skutečnost, že jde o polohu dřevin, která by mohla být do budoucna vnímána jako nesoulad s ustanovením nového občanského zákoníku. Nová poloha stromořadí, tak jak byla specifikována žadatelem, je v těsné blízkosti hranice pozemků jiného vlastníka. Stromy, dorůstající šíře koruny až 20 m, by se zde nemohly rozvíjet, při obdělávání půdy mechanizací by docházelo k likvidaci kosterních větví i postupně mohutnějícího kořenového systému, ohroženy by byly i používanými chemickými přípravky. Cílem celého záměru není pouze odstranit nemocné a poškozené stromy, ale zejména je nahradit novou kvalitou do budoucna. Z toho pohledu se jeví jako naprosto nevhodné a nežádoucí vysazovat dřeviny například k těsnému okraji pozemků, kde nebude prostor k rozvoji pravidelné koruny stromů a investice do výsadby a obnovy celku by byla zbytečné.

zmařena. Na pravém břehu Labe v žádném případě není vhodné umístit nové stromořadí do těsné blízkosti chat v zahrádkářské kolonii, a to z jižní strany. Zde budou dřeviny způsobovat zastínění z jižní strany a vyvolávat negativní reakce občanů s možným vandalským odstraňováním nevhodně umístěných stromů. Takto umístěné dřeviny by bylo v odůvodněném případě možno požadovat odstranit (nadměrné stínění) a tento postup by byl i v nesouladu se zněním nového občanského zákoníku.

Sázet duby s vědomím, že rozestupy mezi stromy jsou respektovány, ale koruna bude po svém vzrůstu zasahovat až do soukromých pozemků určených k rekreaci by bylo nezodpovědné, proto se správní orgán jednoznačně přiklání k požadavku na zachování linií po obou stranách toku přibližně v současné poloze, kde jde o místo k výsadbě určené, ačkoli zde dodatečně vzniklo i nové protipovodňové opatření. V tomto případě je možno oba tyto prvky umístit na stejné místo s tím, že si nebudou vzájemně překážet ani se poškozovat.

Dle občanského zákoníku (NOZ): **má-li pro to vlastník pozemku rozumný důvod (tím může být i obdělávání zemědělské půdy a rekreace nebo pěstování ovoce a zeleniny v zahradě u chaty), může požadovat, aby se soused zdržel sázení stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků, a vysadil-li je nebo nechal-li je vzrůst, aby je odstranil.** Nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m jako přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m a pro ostatní stromy 1,5 m (§ 1017, odst. 1). Obdobně jako jiné evropské občanské zákoníky zakládá NOZ právo souseda bránit sázení stromů v těsné blízkosti hraniční čáry sousedících pozemků. Vlastník pozemku může požadovat aby se soused zdržel sázení stromů v blízkosti společné hranice pozemků, má-li pro to rozumný důvod. Ze stejného důvodu může požadovat, aby je odstranil, pokud je vysadil nebo nechal vzrůst.

Za „rozumný důvod“ lze považovat například vysazování stromů u zemědělského pozemku, které by produkčním plodinám odčerpávaly vláhu /právě v tomto případě/, vysazování stromů, které mohou stínit, /v tomto případě na pravém břehu u chat/, či vysazování takových druhů stromů, které mohou svými kořeny poškodit sousední stavbu. V důsledku přechodného ustanovení § 3028 odst. 2 NOZ lze pak požadavek na odstranění stromu vztáhnout i na případy, kdy ke vzrůstu stromu došlo před nabytím účinnosti NOZ. V konečném důsledku vše záleží na „domluvě sousedů“, neshody jsou pak řešeny soudní cestou.

Ani ustanovením NOZ, které umožňuje požadovat odstranění stromů, nejsou negovány povinnosti ve vztahu k ochraně dřevin podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Ke kácení dřevin rostoucích mimo les je podle § 8 odst. 1 tohoto zákona zásadně třeba povolení orgánu ochrany přírody.

Zásadním zpracovaným materiálem je i „**Posouzení stability břehové stromové vegetace vybraných segmentů břehů Spojené Orlice v Hradci Králové**“, které zpracovala MENDELOVA UNIVERZITA v BRNĚ, Lesnická a dřevařská fakulta, Ústav inženýrských staveb, tvorby a ochrany krajiny v roce 2014. Materiál je dle správního uvážení možné vzhlédem ke stejnému principu problematiky aplikovat i na břehové porosty podél Labe.

Cit.: Předmětem studie je vlastní posouzení stability břehové stromové vegetace na příkladu vybraného segmentu břehů Spojené Orlice v Hradci Králové. Studie v zásadě nekomentuje současnou legislativní úpravu v oblasti údržby břehových a doprovodných porostů vodních toků, stejně jako technicko-technologická doporučení při údržbě vodohospodářských objektů (metodiky, normy), jejím cílem je především na konkrétním segmentu břehu Spojené Orlice v Hradci Králové za pomoci současně dostupných metod vyhodnotit vliv vegetace na těleso břehu. Studie dále pro tzv. "protipovodňové hráze"

Spojené Orlice používá většinou pojem "břehové těleso", neboť podle autorů studie "protipovodňové hráze" nespĺňujú veškeré atributy takto označovaného technického díla.

Studie byla provedena jako bodové šetření jednoho břehového segmentu Spojené Orlice, jeho prutočného profilu, materiálu svrchní části břehového tělesa a vybraných

reprezentativních jedinců stromového inventáře. Takto je třeba přistupovat k jejím výsledkům.

Studie si klade za cíl především na vybraném segmentu břehového tělesa na základě vlastního šetření komentovat následující problémy:

1. Břehové těleso je tvořeno materiálem z původního dna a břehů Spojené Orlice, které bylo do těchto břehů umístěno po zkapacitnění koryta řeky na počátku 20. století, nebylo tedy konstruováno jako klasická sypaná hráz. Stromová vegetace na takto vytvořeném břehovém tělese může svými vlastnostmi přispět fakticky ke zvýšení mechanické pevnosti břehového tělesa.
2. Při extrémních hydrologických situacích může voda ze Spojené Orlice jen stěží vystoupit nad úroveň současného břehového tělesa. Stejně tak rychlosti proudění v korytě toku při extrémních hydrologických situacích nevytvářejí takovou tlakovou sílu, která by mohla stromy v tělese břehů destruovat.

Záměrem autorů studie není konfrontovat současnou technicko-vodohospodářskou praxi (zejména technicko-bezpečnostní dozor vodohospodářských staveb), či polemizovat s autory předchozích studií (zejména Říha, 2014), naopak tyto jsou autory akceptovány v plné vážnosti. Smyslem studie je spíše přispět do diskuse na téma funkcí stromové vegetace na vodohospodářských objektech charakteru sypaných hrází. Ve studii se mimo jiné uvádí: Je zjevné, že výsledky studie, jakožto bodového jednorázového pokusu, nemohou být prezentovány s patřičnou relevancí, pakliže nejsou dostupné a řádně publikované výsledky obdobných studií a pokusů. Jak bylo uvedeno výše, studie je zaměřena primárně na stabilitu břehové stromové vegetace a dále na její možný, zejména pozitivní vliv na tělesa břehů.

Ačkoliv se autoři studie v úvodu vymezují vůči kategorizaci šetřeného objektu jako "protipovodňové hráze" na počátku rešerše literatury uvádíme závěry Graye (2007) in USACE (2010), dle kterého nelze srovnávat tělesa ochranných hrází s tělesy zemních hrází přehrad (výše uvedené dokumenty tak často činí). Dle Gray (2007) se liší nejen charakteristikou, ale i funkcí a účelem.

Shields and Gray (1992) provedli analýzu účinku vegetace na 10 km dlouhém úseku ochranné hráze podél řeky Sacramento severozápadně od Sacramento v Kalifornii. Závěrem bylo, že keře a malé stromy na ochranných hrázích poskytují přínos nejen pro životní prostředí, ale zároveň zlepšují strukturální integritu ochranných hrází bez rizik, které s sebou přináší velké stromy. Shield and Gray (1992) uvádí výzkum Davidson et al. (1991), kteří došli k závěru, že v některých podmínkách může poskytnout dřevinná vegetace lepší ochranu než vegetace bylinná. V neposlední řadě, vegetace podél toků, vzrůstově větší než travní porost poskytuje důležitý životní prostor pro živočichy a má estetický efekt (Dennis et al., 1981; Říha, 2014).

Gray (2009) uvádí, že důsledky rozsáhlého odstraňování vegetace na stabilitu přirozených svahů byly předmětem řady výzkumů. Jejich závěrem je naprostá shoda, že rozsáhlé odstraňování vegetace vede k zvýšení svahových poruch (O'Loughlin 1974; Ziemer 1978; Wu and Swanston 1980; Gray and Megahan 1989; Gray and Sotir, 1996; Pollen-Bankhead et al. 2009). Brown and Sheu (1975), v rámci svého výzkumu efektu odstranění vegetace na stabilitu svahu, uvádí, že ihned po odstranění stromů došlo k snížení smykové síly, která je přenášena stromy do půdy při působení větru na stromy, a tím k zvýšení stability svahu. Gray (2009) uvádí, že nepříznivý vliv větru však především závisí na velikosti a výšce zápoje, zakmenění a směru větru (zdali převládá směr větru po svahu dolů nebo proti svahu). Dále O'Loughlin (2003) a Gray (2009) zmiňuje, že přetěžovací efekt vegetace je relativně nedůležitý, v porovnání samotné váhy vegetace a váhy půdy, v některých

případech naopak přitížení svahu v důsledku váhy vegetace může mít pozitivní efekt (záleží však především na poloze vegetace, kdy studie prokázaly, že pozitivně působí vegetace u paty svahu a až do jeho cca poloviny, na hraně svahu má přitížení naopak negativní důsledky (Gray and Sotir, 1996; Ali et al., 2012). Tyto krátkodobé okamžité efekty, které jsou brány jako příznivé, jsou následně převáženy negativními důsledky, které s sebou odstranění vegetace přináší (Brown and Sheu, 1975; O'Loughlin, 2003; Gray, 2009). V dlouhodobém horizontu odstraňování stromů vede k postupnému poklesu svahové stability v důsledku rozkladu kořenů, které dříve působili jako stabilizační kotvy (Brown, 1975; Wu, 1976; Sidle, 1991; Gray, 2009). Kořeny dřevinné vegetace, díky svým parametrům v porovnání s kořenovým systémem bylinné vegetace, zpevňují a vyztužují půdní profil - smykové napětí pudy je přenášeno do tahového napětí v kořenech a tak kořeny působí jako půdní kotvy (Ziemer, 1977; Gray et al., 1991; Gray and Sotir, 1996; Lammeranner and Meixner, 2008).

Rozklad kořenů, v důsledku odstranění vegetace, může vést k vytvoření privilegovaných průsakových cest, které zvyšují vnitřní průsakovou erozi ochranných hrází (Gray, 2009; Říha, 2014). Ziemer (1978) ve svém výzkumu vlivu těžby na odtok podpoверхovými průsakovými cestami uvádí, že po odstranění vegetace se odtok zvýšil až 3,7 krát než tomu bylo před odtěžením vegetace a zároveň došlo k zvýšení koncentrace sedimentu v odtékající vodě. Lammeranner and Meixner (2008) uvádí, že na dostatečně zarostlých svazích dochází k rychlému nahrazení kořenů uhynulého stromu kořeny okolních stromů.

Autoři Lammeranner and Meixner (2008) dokonce uvádí, že dřevinná vegetace na hrázích může nabídnout ochranu proti vodním hlodavcům.

Odstranění vegetace mimo jiné s sebou nese zamezení intercepce a omezení evapotranspirace, jejichž dopadem může být změna vlhkostních podmínek a snížení ochrany svahů (Gray and Sotir, 1996; Gray, 2009)

Gray (2009) připouští, že bylo provedeno podstatně málo studií v oblasti důsledků odstranění vegetace na umělých březích a ochranných hrázích, oproti studiím na přirozených svazích. Nicméně, jejich výsledky jsou jasné a měly by být brány v potaz při hromadném odstraňování vegetace na ochranných hrázích. Navrhuje, že by bylo vhodné odstraňovanou vegetaci zaevidovat pomocí GPS společně s danými parametry (poloha na ochranné hrázi, velikost, stáří, atd), aby případný pozitivní či negativní efekt odstranění mohl být následně vyhodnocen.

Gray (2009) zmiňuje, že hlavní argumenty zastánců odstraňování stromů z ochranných hrází jsou mimo jiné – zlepšení přístupu, viditelnosti a manipulace při případných povodňových situacích. Bylo by velkou ironií, kdyby všechny tyto cíle byly realizovány pro zlepšení protipovodňové ochrany, a přitom by docházelo vlivem odstranění vegetace k jejich rozpadu a selhání. Pro zpevnění svahů mají význam zejména kořeny vodivé a kořeny strukturální (frakce s průměrem nad 10 mm). V podstatě jejich růstem vzniká z pudy a kořenů kompozitní struktura, jejíž mechanické vlastnosti jsou poplatné množství a vlastnostem jednotlivých komponent a také geometrické orientaci jednotlivých struktur. Tyto silné kořeny fungují jako hřeby a lze je porovnat k armatuře.

Výsledky které je možné považovat za obecné závěry řádně opublikovaných vědeckých a expertních studií:

- Ihned po odstranění stromů z břehového tělesa dojde ke snížení smykové síly, která je přenášena stromy do pudy při působení větru na stromy, a tím k zvýšení stability svahu.
- Přetěžovací efekt vegetace je relativně nedůležitý, v porovnání samotné váhy vegetace a váhy pudy, v některých případech naopak přitížení svahu v důsledku váhy vegetace může mít pozitivní efekt jako stabilizační prvek.

- *V dlouhodobém horizontu odstraňování stromů vede k postupnému poklesu svahové stability v důsledku rozkladu kořenů, které dříve působili jako svahové stabilizační kotvy.*
- *Rozklad kořenů, v důsledku odstranění vegetace, může vést k vytvoření privilegovaných průsakových cest, které zvyšují vnitřní průsakovou erozi ochranných hrází.*
- *Po odstranění vegetace může v důsledku snížení transpirace a vsaku dojít k několikanásobnému zvýšení odtoku z břehového tělesa do recipientu toku, rovněž dojde pravděpodobně ke zvýšení koncentrace sedimentu a nerozpuštěných látek obecně v odtékající vodě.*
- *Na dostatečně zarostlých, či průběžně obnovovaných a doplňovaných svazích dochází k rychlému nahrazení kořenů uhynulého stromu kořeny okolních stromů.*
- *Odstranění vegetace mimo jiné s sebou nese zamezení intercepce a omezení evapotranspirace, jejichž dopadem může být změna vlhkostních podmínek a snížení ochrany svahů.*
- *Půdoochranný vliv vegetace, zejména dřevinné, je významný. Zabraňuje erozi a zpevňuje svežitě konstrukce (tedy i břehová tělesa různého typu). Pro zachování pozitivního vlivu je ovšem nutno počítat s nutnou obnovou tak, aby rozklad dřeva v půdě uložených kořenů, a s ním spojená ztráta smykové pevnosti, byla včas kompenzována, přičemž náhrada by měla počítat s tím, že k významnému snížení dochází již v průběhu první dekády po pokácení a v tu dobu by měl být vliv stromu nahrazen novým jedincem.*

Neméně významným materiálem ve spisu, který správní orgán prostudoval a z něhož vycházel je OBNOVA A DLOUHODOBÁ PÉČE O BŘEHOVÉ POROSTY - metodika údržby z roku 2013. I zde je dřeviny podél toků doporučeno nahrazovat a pečovat o ně, nikoli je postupně zcela vymístit mimo původní polohy a stanoviště.

Potřeba obnovy předmětného stromořadí je dána rovněž ustanovením § 12 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Předmětné stromořadí vytváří přírodní, kulturní a historickou charakteristiku území. Pokácení stromů bez umístění náhrady v této linii by znamenalo zásadní snížení estetické a přírodní hodnoty území, tohoto místa, negativní zásah do krajinného rázu.

V současné době situac na stanovišti a významu stromořadí neodpovídá stav již uskutečněných náhradních výsadeb. Bylo zaznamenáno minimum nově rostoucích dřevin, které byly původně náhradní výsadbou, ale odumřely, i novější kvalitní výsadby byly nalezary zcela suché. Takový stav stromořadí nelze dále akceptovat, protože kácené dřeviny nejsou nahrazovány perspektivní kvalitní výsadbou a vzniká časová prodleva, která může na dlouhou dobu znehodnotit krajinný ráz a doprovodný porost významného krajinného prvku této cenné lokality na území města Hradec Králové.

Cílem celého záměru tedy není pouze odstranit nemocné a poškozené stromy, ale zejména je nahradit novou kvalitou do budoucna. Z toho pohledu se jeví jako naprosto nevhodné a

nežádoucí vysazovat dřeviny v jiné linii, například k těsnému okraji pozemků, kde nebude prostor k rozvoji pravidelné koruny stromů a investice do výsadby by byla zmařena.

V daném místě je tolik prostoru, že stará alej ani nové výsadby zde nemohou způsobit zásadní negativní ovlivnění průtoku a koryta toku. Navíc v této lokalitě je rekreační a krajinná funkce řeky a stromořadí jako celku stejně významná jako funkce vodohospodářská.

Veřejným zájmem je zde nejen zajištění bezpečnosti a průtoku, ale i ochrana přírody a ochrana krajinného rázu a zachování kulturní a historické kontinuity vzhledu této části města. Je proto třeba věnovat mimořádnou pozornost kvalitní výsadbě a zajištění perspektivy nových dřevin do budoucna, aby nemohlo dojít k nežádoucímu jevu - ztrátě jedné z tradičních hradeckých kvalit, zelené osy podél řeky.

Vzhledem k tomu, že jde o dožilé jedince na hranici životnosti, je nutné zabránit možným škodám na majetku nebo zdraví. Po posouzení stavu všech jednotlivých dřevin a jejich estetického, ekologického i funkčního významu bylo rozhodnuto tak, jak je výše uvedeno. Z uvedených důvodů rozhodl orgán ochrany přírody a krajiny o nezbytnosti odstranit poškozené dřeviny tak, aby bylo možno provést obnovení aleje. Vzniklou ekologickou újmu nahradí nové dřeviny ve stejné lokalitě. S ohledem na výše uvedené skutečnosti, kdy nutnost zajistit bezpečnost převážila nad zájmy ochrany přírody a krajiny a byl zjištěn špatný zdravotní stav stromů, je rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Tímto rozhodnutím nejsou dotčena práva ani povinnosti, vyplývající z ustanovení jiných právních předpisů. Vykácením havarijních stromů nedojde k negativnímu zásahu do VKP, neboť obnova doprovodného porostu nebude dlouhodobě narušena a v případě realizace kvalitní nové výsadby včetně zajištění náležitě péče nebude dlouhodobě ohrožena ekologicko – stabilizační funkce VKP.

Magistrát města Hradec Králové shromáždil ve druhém projednání všechny aktuální dostupné odborné podklady, vycházel z nově získaného posudku a výkladů MŽP. Z předchozí správní činnosti je zřetelná situace na místě samém všem účastníkům, kteří si uvědomují i nutnost provést údržbu a náhradu stromořadí.

Správní orgán po prostudování obou zákonných norem konstatuje, že z jeho pohledu nejde o střet veřejných zájmů, ale spíše o úzce provázané zájmy ochrany přírody a vodního zákona, které se vzájemně doplňují a je třeba naplnit povinnost zachovat dochovaný stav přírody a krajiny pro další generace s přihlédnutím k oběma veřejným zájmům.

Závěrem upozorňujeme na to, že společnost provádějící kácení dřevin má povinnost sledovat a zodpovědně posoudit, zda se na jednotlivých dřevinách či uvnitř dutin vyskytují některé ze zvláště chráněných druhů živočichů /dále ZCHDŽ/ (veverka, páchník, kavka, netopýr apod.), a zda je vyloučeno, že jde o biotop těchto živočichů, který by mohl být zásahem poškozen nebo vážně narušen. Pokud vyhodnotí skutečnost, že jde o biotop ZCHDŽ, přeruší práce a učiní všechna dostupná opatření k ochraně tohoto biotopu. Na základě následně získané výjimky k zásahu do biotopu ZCHDŽ, udělené Krajským úřadem Královéhradeckého kraje provede případná uložená opatření.

POUČENÍ O ODVOLÁNÍ

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle ust. § 81 správního řádu odvolat do patnácti dnů od jeho oznámení k odboru životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, a to písemným podáním u odboru životního prostředí Magistrátu města Hradec Králové, Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové.

Odvolání se podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Rozdělovník, účastníci správního řízení:

Povodí Labe s.p., Vřta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové 03 Hradec Králové, IČ 70890005 (dat.schr.)

CO: Odbor hlavního architekta, zde

oprávněná úřední osoba
Adriena Marková
referent na úseku ochrany přírody a krajiny

otisk úředního razítka

Vypraveno dne: